

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 5/2013

5.3.2013

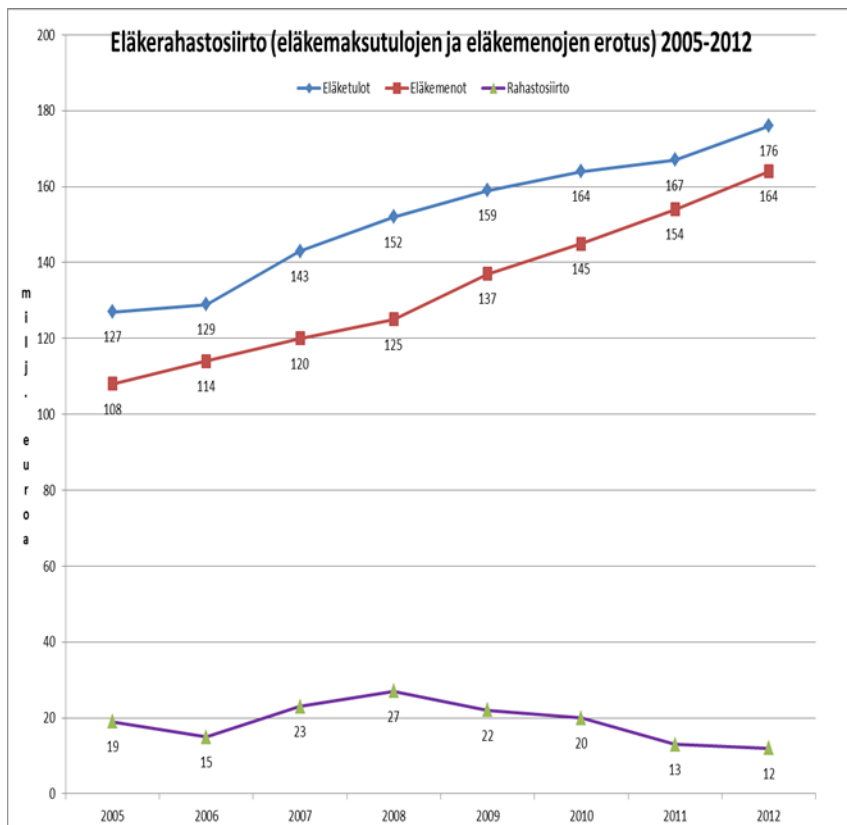
AJANKOHTAISTA KIRKON ELÄKELAITOKSESTA

Eläketoiminta vuonna 2012

Vuoden 2012 alussa kirkon oman eläketoiminnan lopullinen siirto Kevaan (ent. Kuntien eläkevakuutus) toteutettiin 1.1.2012 voimaan tulleella kirkon eläkelain muutoksella (25.11.2011/1180). Kirkon eläkelaitoksen tehtävänä on siirron jälkeen vastata ainoastaan eläketurvan rahoituksesta ja eläkerahaston varojen sijoittamisesta. Eläkkeiden ja hoitokulujen maksamista varten keskusrahasto siirtää kuukausittain Kevalle valtiovarainministeriön vahvistaman summan eläke- ja hoitokuluennakkoina. Kunkin vuoden lopullinen maksu vahvistuu seuraavan vuoden keväällä. Keskusrahaston osuudeksi Kevan hallintomenoista on vahvistettu 2,6 %.

Eläketoiminnan tärkein vuosittain seurattava mittari on, riittävätkö eläkemaksutulot (työnantajien ja työntekijöiden maksamat eläkemaksut) eläketoiminnan menoihin (eläkkeet ja eläkehallintomenot). Eläkemaksutulojen ja eläkemenojen erotus siirretään eläkerahastoon. Eläke-ennusteen mukaan vuosittaiset eläkemenot kasvavat nopeammin kuin eläkemaksutulot, joten muutaman vuoden kuluttua rahastosiirto on negatiivinen eli eläkkeitä rahoitetaan osin myös eläkerahaston sijoitustoiminnan tuotoilla.

	2012 (milj. euroa)	muutos 2011-2012
Eläketoiminnan tulot (1)	175,9	5,2 %
KiEL-palkkasumma	516,0	1,6 %
Eläketoiminnan menot (2)	164,3	6,9 %
Eläkkeet	159,8	7,9 %
Siirto rahastoon (1-2)	11,6	-14,1%

Vuonna 2012 kirkkotyönantajan eläkemaksun perustaso nostettiin 27 %:sta 28 %:iin. Vuonna 2012 työnantajien eläkemaksut kuitenkin vaihtelivat välillä 27,37 % - 27,95 % riippuen työntekijöiden lukumäärästä. Työnantajat maksoivat tämän maksun lisäksi kirkolliskokouksen vahvistamien perusteiden mukaan määräytyvät työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuudet. Kirkolliskokouksen päätöksen mukaan eläkkeestä otettiin enintään 25 % omavastuun piiriin. Seurakuntien maksamat työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuudet olivat 487.652 euroa (v. 2011 511.209 euroa).

Kirkon eläkejärjestelmässä työntekijöiden eläkemaksut ovat samansuuruiset kuin muissakin järjestelmissä.

Eläkkeitä maksettiin vuonna 2012 yhteensä 159,8 milj. euroa (+ 7,9 %). Vanhuuseläkemenot olivat 136,9 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 12,8 milj. euroa (+ 10,3 %). Työkyvyttömyyseläkemenot olivat 10,6 milj. euroa (-7 %), perhe-eläkemenot 9,9 milj. euroa (+ 1 %). Muita eläkkeitä maksettiin 2,4 milj. euroa.

Sijoitustoiminta vuonna 2012

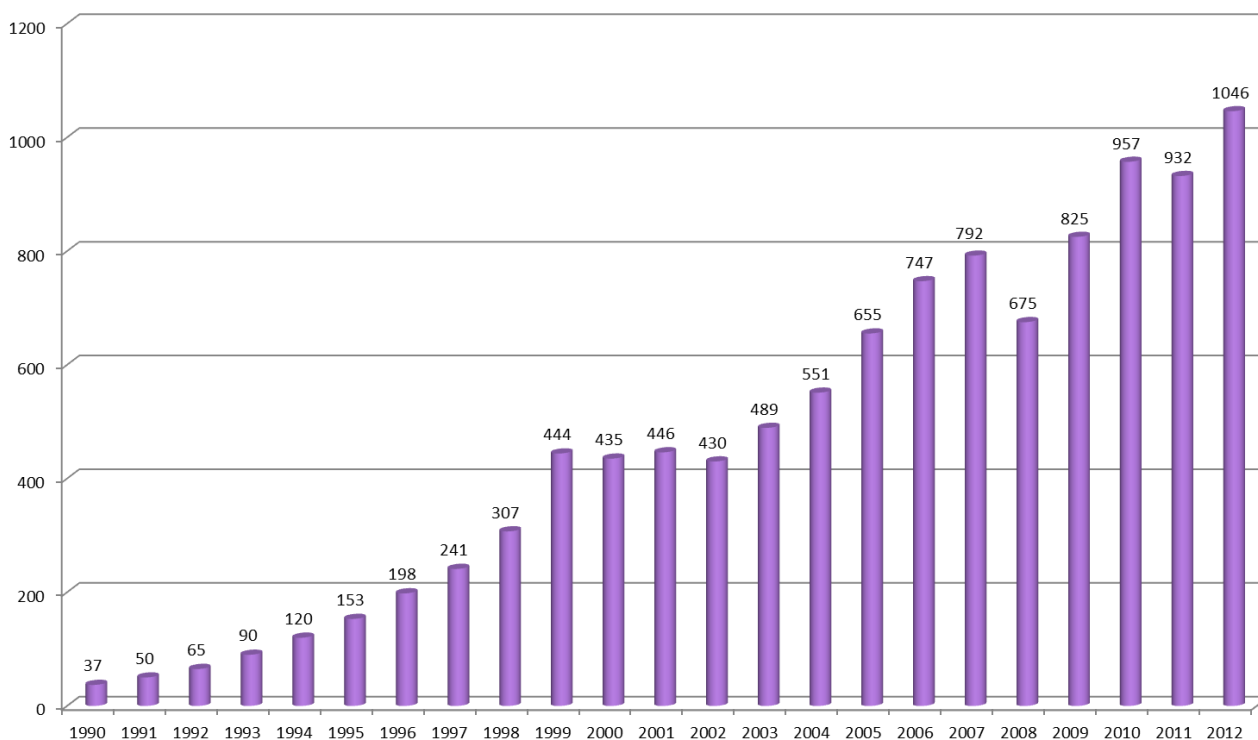
Eläkerahaston omaisuuden arvo 31.12.2012 oli 1046 milj. euroa arvostettuna markkinahintaan. Vuoden lopussa sijoitukset olivat hajautettuina seuraavasti:

Omaisuuslaji	milj. euroa	%-osuus
Osakkeet	424,1	40,55 %
Suomi	80,3	7,68 %
Eurooppa	91,0	8,70 %
Muu maailma	252,8	24,17 %
Korkosijoitukset	420,1	40,17 %
Euroalueen valtiot	78,3	7,50 %
Yrityslainat	223,6	21,39 %
Kehittyvät markkinat	81,3	7,77 %
Rahamarkkinat	36,7	3,51 %
Muut sijoitukset	201,6	19,28%
Yhteensä	1046	100 %

Eläkerahasto kasvoi vuoden 2012 aikana 114 milj. euroa.

Eläkerahasto 31.12. (milj. euroa)

†

Vuosi 2012 oli tuotoiltaan hyvä. Vuonna 2012 eläkerahaston sijoitustoiminnan nettotulos käyvin arvoin oli 12,34 % ja eläkerahasto hävisi vertailuindeksilleen 0,49 % -yksikköä. Paras kuukausituotto oli 3,42 % ja heikoin – 1,77 %. Eläkerahaston pitkän aikavälin (1991–2012) sijoitustoiminnan nettotuotto pysyi edelleen hyvänä, ollen vuoden lopussa 8,25 % p.a. (reaalinen vuosituotto 6,34 % p.a.).

Eläkerahaston johtokunta on laatinut vuodesta 2012 toimintakertomuksen, joka löytyy täältä:

[Eläkerahaston johtokunnan toimintakertomus 2012](#)

Joulukuussa 2012 valmistui uusi kirkon eläkemenoennuste ja eläkevastuulaskelma, jonka perusteella KiEL-eläkevastuun arvioidaan olevan 31.12.2012 noin 4212 milj. euroa.

Seuraavassa taulukossa esitetään eräitä eläkerahastoon liittyviä lukuja vuosilta 2007 – 2012 (rahasto arvostettuna markkinahintaan):

milj. euroa	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tulos, eläketointinta	23,1	27,4	21,9	19,7	13,5	11,6
Tulos, sijoitustoiminta	21,9	-144,4	127,8	112,9	-38,6	102,4
Rahasto 31.12.	791,8	674,8	824,5	957,1	932,0	1046
Eläkemeno	113,3	120,9	132,4	138,8	148,1	160
Rahasto/eläkemeno	7,00	5,6	6,2	6,9	6,3	6,5
KiEL-palkkasumma	447,4	477,6	493,3	503,9	507,9	516
Rahasto/palkkasumma	1,77	1,41	1,67	1,90	1,84	2,03
Kokonaiseläkevastuu	3193,0	3325,0	3456,0	4105,0	4296,0	4212
Rahasto/eläkevastuu (%)	24,8	20,3	23,9	23,3	21,7	24,8

Tulevaisuuden näkymät

Keva-yhteistyön syventäminen

Vuodesta 2013 alkaen Keva hoitaa tilastotuotannon, aktuaaritoimen sekä vuosittaisen eläkevastuulaskennan. Myös eläkemaksujen keräämisen käytännön hoitaminen on siirretty Kevan tehtäväksi.

Eläkemaksut

Vuonna 2013 luovuttiin työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuuden perimisestä. Kirkolliskokous vahvisti kaikkien seurakuntien, kirkon ja kirkollisten järjestöjen työnantajan eläkemaksun suuruudeksi 28 % vuodelle 2013.

Kirkolliskokouksessa hyväksyttiin marraskuussa 2011 kirkkolain 22 luvun 8 §:ään uusi maksu, kirkollisveroperusteinen eläkerahastomaksu. Maksun tarkoituksena on kasvattaa kirkon eläkerahastoa tietyn määräjän sen varmistamiseksi, että eläkerahaston varat riittävät tulevina vuosina, jolloin vanhuuseläkemenot nousevat hyvin voimakkaasti. Lakiin asetettu maksukatto on 5 % kirkollisverotuloista. Kirkolliskokous vahvisti eläkerahastomaksun suuruudeksi vuodelle 2013 1,2 %, joka tuottaa n. 10,2 milj. euroa.

Eläkejärjestelmän rahoittaminen

Eläkerahaston johtokunnan tehtävänä on seurata kirkon eläkerahaston riittävyttä ja tehdä vuosittain esitys Kirkkohallitukselle seuraavana vuonna perittävän työnantajan eläkemaksun ja eläkerahastomaksun suuruudesta.

Johtokunta on asettanut tammikuussa 2013 tätä tehtävää varten eläkejärjestelmän rahoitusryhmän. Ryhmän kokoonpano on seuraava: pj kirkkoneuvos Leena Rantanen, jäsenet: eläkerahaston johtokunnan puheenjohtaja Pasi Strömberg (Eläkesäätiöyhdistys), johtaja Juha Tuohimäki (Vantaan seurakuntayhtymä), tutkimusprofessori Heikki Hiilamo (Kela), aktuaaripäällikkö Roman Goebel (Keva) sekä sijoitusjohtaja Ira van der Pals ja salkunhoitaja Jukka Piitulainen. Lisäksi ryhmän työskentelyyn osallistuu ALM-mallin (Asset/Liability Management) asiantuntija.

Eläkerahaston sijoitustoiminta

Eläkerahaston johtokunta hyväksyi joulukuussa 2012 eläkerahaston sijoitussuunnitelman vuodelle 2013. Eläkerahaston neutraali perusallokaatio on esitetty alla olevassa taulukossa. Muutokset edelliseen suunnitelmaan ovat vähäiset. Uuden kirkon eläkemenoennusteen ja eläkevastuulaskelman perusteella laaditaan pidempää ajanjaksoa koskeva sijoitusstrategia. On ratkaistava, minkälainen eläkerahaston sijoitusten allokaation tulee olla siinä vaiheessa, kun osaa sijoitustoiminnan tuotosta käytetään eläkkeiden maksuun. Tällä hetkellä on kuitenkin mahdollista säilyttää nykyinen runsaasti osakkeita sisältävä allokaatio, koska vuosittaiset eläkemaksutulot riittävät eläkemenoihin vielä muutaman vuoden ajan.

Omaisuusluokka	peruspaino	min	max
Korkosijoitukset	40 %	30 %	60 %
Osakesijoitukset	40 %	30 %	50 %
Muut sijoitukset	20 %	5 %	30 %
Yhteensä	100 %		

Vastuullinen sijoittaminen vuonna 2012

Kirkon eläkerahasto on sitoutunut vastuulliseen sijoittamiseen. Vastuullisen sijoittamisen toimintakertomus löytyy täältä: [Vastuullisen sijoittamisen toimintakertomus 2012](#)

1 Eläkerahaston aktiivinen vaikuttaminen

Eläkerahasto käyttää sekä suoraa että epäsuoraa vaikuttamista. Eläkerahasto seuloo sijoitussalkkunsaa kahdesti vuodessa, jotta salkun vastuullisuudesta saadaan ajantasainen kokonaiskuva. Seulonnasta vastasi vuonna 2012 yritysvastuuanalyysiin erikoistunut tutkimus- ja konsultointiyhtiö Ethix SRI Advisors. Ethixin analyysipalvelun avulla eläkerahasto pystyi tunnistamaan sijoitussalkun kansainväliset sopimusrikkomustapaukset sekä kartoittamaan erityistä tarkkailua vaativat toimialat (tupakka, aseet, pornografia, alkoholi ja uhkapeli).

1.1 Yhtiökokousosallistuminen

Keväällä 2012 Kirkon eläkerahasto osallistui jo kolmantena vuonna peräkkäin kotimaisten pörssiyhtiöiden yhtiökokouksiin. Osallistuminen tapahtui yhdessä Nordean kanssa, joka vastaa eläkerahaston suomalaisen osakemandaatin hoitamisesta. Osallistumiskriteerinä oli, että yhtiö on suomalaisen osakesalkun kahdenkymmenen suurimman omistuksen joukossa: Sampo, Fortum, Nokia, Metso, UPM, TeliaSonera, Outotec, Kone, Nordea ja Stora Enso.

1.2 Vaikuttamiskeskusteluja 2012

Vaikuttamiskeskustelut yritysten kanssa tapahtuvat kirjeiden, puhelinkonferenssien tai tapaamisten välityksellä. Vaikuttamiskeskustelun suunnittelu-vaiheessa Ethix laatii listan toimenpiteistä, joita yrityksen tulisi suorittaa toimintansa puutteiden korjaamiseksi ja uusien ongelmien välttämiseksi. Toteutuneita toimenpiteitä käytetään vaikuttamiskeskusteluissa edistymisen merkinä. Yritys poistuu Ethixin seurantalistalta ja vaikuttamiskeskustelu päättyy, kun kaikki toimenpiteet ovat suoritettu. Esimerkkejä eläkerahaston vaikuttamiskeskusteluista vuodelta 2012:

Ympäristönormit - kestävä kehityksen edistämiseksi: mm. Goldcorp Inc, Royal Dutch Shell ja OAO Lukoil
Ihmisoikeus – jokaisen ihmisen perusedellytys: mm. Cnooc, Hewlett-Packard ja Stora Enso
Työoikeus – työturvallisuuden ja tasa-arvon varmistamiseksi: mm. Tesco, PKC ja Deutsche Telekom
Korruptio – taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen hidastaja: mm. Hyundai Motor, Sun Hung Kai Properties ja TeliaSonera.

2 Uudet sijoittaja-aloitteet 2012

Tukemalla kansainvälisiä sijoittaja-aloitteita eläkerahasto on mukana edistämässä yritys vastuun parhaita käytäntöjä. Eläkerahasto on ollut mukana tukemassa Carbon Disclosure –aloitetta (CDP) vuodesta 2007 ja Water Disclosure –aloitetta vuodesta 2010. Vuodesta 2011 alkaen eläkerahasto on osallistunut aloitteeseen, jossa sijoittajat pyrkivät vaikuttamaan YK:n Global Compact-yritysohjeistuksen allekirjoittaneisiin yrityksiin. Uusina sijoittaja-aloitteina eläkerahasto allekirjoitti vuonna 2012 PRI Rio Initiativen– ja Carbon Disclosure Leadership-aloitteet.

2.1 PRI Rio Initiative-aloite

Aloitteen tavoitteena on kannustaa 2200 yritystä osallistumaan YK:n Global Compact –aloitteeseen. Kohdelistalla oli myös viisi suomalaista yritystä: Kone, Neste Oil, Nokian Renkaat, Sampo ja Sanoma. Rio –aloitteen tarkoitus on samanaikaisesti tutkia erilaisia vaikuttamistapoja ja niiden tuloksellisuutta yhteistyössä University of St. Andrews ja University of Edinburghin kanssa. Kaikki sijoittajat osallistuvat yhteisen kannustuskirjeen lähettämiseen, lisäksi sijoittajat voivat halutessaan olla suoraan yhteydessä yrityksiin. Kirjeet lähetettiin yrityksille syyskuun 2012 lopussa ja seuranta tapahtuu keväällä 2013. Lisätietoja: www.unpri.org

2.1 Carbon Disclosure Leadership Index (CDLI)

Aloitteen tavoitteena on kannustaa CDP – kyselyn heikoimpia yrityksiä kehittämään raportointiaan. Aloitteen hallinnoijina toimivat omaisuudenhoitajat Robeco ja SEB. Vuonna 2012 kohteena oli 70 yritystä, joille lähetettiin aloitetta koskeva kirje keväällä 2012. Toukokuussa Robeco ja SEB jatkoivat seurantaa tapaamisten ja puhelinalaverien kautta. Kyselyn tulosten perusteella pystytään arvioimaan kohdeyritysten kehitystä ja siten aloitteen tuloksia. Tukemalla CDLI -aloitetta Kirkon eläkerahasto tehostaa rooliaan Carbon Disclosure Projectin allekirjoittajana. Lisätietoja: www.cdproject.net

4 Ympäristöasioiden huomioiden kiinteistösijoituksissa

Kirkon eläkerahasto aloitti syksyllä 2012 kiinteistösijoitusten vastuullisuutta koskevan hankkeen Gaia Consulting Oy:n kanssa. Hankkeen tarkoituksena on kehittää eläkerahaston omistuksessa olevien kiinteistöjen vihreää kiinteistöhallintajärjestelmää. Hanke toteutettiin vuoden 2012 aikana Kiinteistö Oy Quartetto F:ssä, Kiinteistö Oy Espoon Asemakulmassa ja Kiinteistö Oy Espoon Asemaraitissa. Hanke kohdentuu energiatehokkuuden kehittämiseen ja parempaan ympäristöasioiden hoitoon. Kiinteistöhallintaa halutaan kehittää yhdessä kiinteistöjen vuokralaisten ja muiden omistajien ja sidosryhmien kanssa. Hankkeen tuloksia tullaan raportoimaan alkuvuodesta 2013 ja päätökset hankkeen jatkotoimista käsitellään kiinteistöjen hallituksissa.

5 Varainhoitajayhteistyön kehittäminen

Eläkerahasto käy aktiivista keskustelua varainhoitajien kanssa ja suosii varainhoitajia, jotka noudattavat YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Vuoden 2012 lopussa yli 80 prosenttia eläkerahaston sijoitusvarallisuudesta oli YK:n periaatteet allekirjoittaneiden tahojen hoidossa. Eläkerahaston painotukset eri toimialoilla ja markkinoilla vaihtelevat vuosittain markkina-näkemyksen mukaan. Viime vuosina kehittyvien markkinoiden sijoituksien paino on kasvanut voimakkaasti. Tämä on omiaan herättämään vastuullisen sijoittajan mielessä huolta ihmisoikeuksista, kestävästä kehityksestä ja eettisesti hyväksyttävästä liiketoiminnasta. Esimerkkinä aktiivisesta keskustelusta vuonna 2012 oli, että eläkerahasto

onnistui muokkaamaan sijoitussalkussa ollutta kehittyvien markkinoiden yrityslainarahastoa. Rahastossa otettiin käyttöön Ethix SRI Advisorsin sosiaalisesti vastuullisen sijoittamisen seulonta, jolla varmistetaan, ettei rahasto sijoita kiistanalaisia aseita valmistaviin yrityksiin.

6 FINSIF – yhteistyö

FINSIF -yhdistyksen tehtävä on edistää vastuullista sijoittamista Suomessa. Eläkerahasto on ollut mukana vaikuttamassa FINSIF ry:n toimintaan hallitusjäsenenä sekä aktiivisena työryhmäjäsenenä vuonna 2012.

Lisätietoja antaa Leena Rantanen p. 09 1802 204 sähköposti leena.rantanen@evl.fi ja Ira van Gilse van der Pals p. 09 1802 478 sähköposti ira.vanderpals@evl.fi.

KIRKKOHALLITUS

Jukka Keskitalo

Leena Rantanen

ISSN 1797-0326